

הלכות בכורים פרק ד

א. כל המביא בכורים, טעון קרבן ושיר ותנופה ולינה; אבל הודוי אינו שווה בכל לפי שיש שחיבין להביא בכורים, ואינן קוראין עליהם. ואלו מביאין, ולא קוראין: האשה; והטמטום והאנדרגינוס לפי שהן ספק אשה, ואין יכולין לומר "אשר-נתתה לי, ה'" (דברים כו, י).

ב. וכן האפטרופין והעבד והשליח אינן קוראין, לפי שאינן יכולין לומר "אשר-נתתה לי, ה'" (דברים כו, י). אבל הגר מביא וקורא לפי שנאמר לאברהם "אב-המון גוים נתתיד" (בראשית יז, ה), הרי הוא אב כל העולם כלו שנכנסין תחת כנפי השכינה, ולאברהם היתה השבועה תחלה, שיירשו בניו את הארץ. וכן כוהנים ולוויים מביאין וקוראין, מפני שיש להן ערי מגרש.

ג. הקונה שני אילנות בתוך שלחברו מביא ואינו קורא, לפי שהדבר ספק אם יש לו קרקע או אין לו. וכיצד עושה: מקדיש אותם תחלה לבדק הבית מפני שהן ספק חלין, ואין מכניסין חלין לעזרה; והכוהן פודה אותן מיד ההקדש, ואחר כך אוכלן. ומפריש מהן תרומה ומעשרות, מפני שהן ספק חלין; ונותן מעשרות שלהן לכוהנים, שמא בכורים הם ואסורין לזרים. ואינו מביא אותן בעצמו, אלא משלח אותן ביד שליח כדי שלא תעכב אותן הקריאה מלאכלן: שכל שאינו ראוי לקריאה מפני הספק, הקריאה מעכבת בו.

ד. הפריש בכוריו, ומכר את שדהו מביא ואינו קורא: שאינו יכול לומר "אשר-נתתה לי, ה'" (דברים כו, י), שהרי אין לו. והלוקח אינו חייב להפריש בכורים אחרים מאותו המין, שפבר הפריש ממנו מוכר; ואם הפריש, מביא ואינו קורא. אבל ממין אחר, מפריש ומביא וקורא.

ה. המוכר את שדהו לפרות הלוקח מביא ואינו קורא, שקנני הפרות אינו קנני הגוף. אבל מביא אדם מנכסי אשתו בכורים, וקורא אף על פי שאין לו גוף הקרקע, שנאמר בהן "אשר נתן-לך ה' אלהיך ולביתך" (דברים כו, יא): אף על פי שמתה אשתו אחר שהפריש, והוא בדרך מביא וקורא.

ו. המוכר שדהו או שמכר אילנות וקרקעו, בזמן שהיוכל נוהג הרי זה מביא וקורא ביוכל ראשון בלבד, שעדיין לא סמכה דעתו שלמוכר שתחזר לו הקרקע; אבל אם חזר ומכרה ביוכל שני, הרי זה מביא ואינו קורא שפבר סמכה דעתו שאין לו אלא הפרות, וקנני פרות אינו קנני הגוף.

ז. הפריש בכורים וחלה, והרי הוא מספן זה שראוי לירשו מביא, ואינו קורא. הפריש בכוריו, ושלחן ביד אחר, ומת השליח בדרך אף על פי שחזר הוא והביאן, אינו קורא: שנאמר "ולקחת . . . ובאת" (דברים כו, ב-ג), עד שתהיה לקיחה והבאה כאחד.

ח. הפריש בכוריו, ואבדו קדם שיגיע להר הבית, והפריש אחרים תחתייהם מביא השניים, ואינו קורא: לפי שאינו יכול לומר "את-ראשית כל-פרי האדמה" (ראה דברים כו, ב; דברים כו, י), לפי שאינן ראשית. ואלו השניים, אין חייבים עליהן חמש

בכפורים. הביא בכפוריו, ונטמאו בעזרה נופץ אותם שם, ואינו קורא.

ז. הביא בכפוריו מאחד מן המינים, וקרא, וחזר והביא בכפורים ממין אחר אינו קורא עליהן: שנאמר "הגדתי היום לה' אלהיך" (דברים כו, ג) פעם אחת בשנה הוא מגיד, ואינו מגיד וחוזר ומגיד בשנה אחת.

י. הפריש בכפוריו, ויבש המעין, או שנקצץ האילן מביא ואינו קורא: לפי שזה כמי שאין לו קרקע, שהרי אבדה. המביא בכפורים מאחר חג הסכות, ועד חנכה אף על פי שהפרישן קדם החג, מביא ואינו קורא: שנאמר "ושמחת בכל הטוב" (דברים כו, יא), ואין קריאה אלא בשעת שמחה מחג השבועות ועד סוף חג הסכות. ושאר כל המביאין חוץ מאלו מביאין, וקוראין.

יא. הבכורים, והתרומות, והחלה, והקרבן והחמץ, ומתנות בהמה הם נכסי הכוהן; יש לו לקנות מהן עבדים וקרקעות ובהמה טמאה, ובעל חוב נוטלן בחובו, והאשה בכתבתה, וקונה בהן ספר תורה: אף על פי שהבכורים והתרומות, אסורין להאכל לזרים.

יב. אף על פי שהבכורים עולין באחד ומאה, כתרומה אם נתערבו בחלין בירושלים, אוסרין בכל שהן במינם כמעשר שני: שהוא מקום אכילתן, עשו אותן כדבר שיש לו מתירין. ואף על פי שהבכורים אסורין לזרים, אף בירושלים הרי הן אוסרין בכל שהן. אפלו זרע הבכורים, אחר שנכנסו לירושלים הרי הגדולין אסורין; ואוסרין בכל שהן, אם נתערבו בירושלים. אבל הזרע בכורים, קדם שיכנסו לירושלים הגדולין חלין.

יג. פיצד מעלין את הבכורים: כל העירות שבמעמד, מתכנסות לעירו שלמעמד, כדי שלא יעלו יחידים, שנאמר "ברב עם הדרת מלך" (משלי יד, כח). ובאים ולנים ברחובה שלעיר, ולא יכנסו לבתים מפני אהל הטמאה; ובשחר הממנה אומר, "קומו ונעלה ציון, אל-ה' אלהינו" (ירמיהו לא, ה).

יד. והשור הולך לפניהם, וקרניו מצפות זהב; ועטרה שלזית בראשו, להודיע שהבכורים משבעת המינין. והחליל מכה לפניהם, עד שהם מגיעין קרוב לירושלים. והם הולכין בכל הדרך, וקוראין "שמחת, באמרים לי בית ה' נלך" (תהילים קכב, א); ולא היו מהלכין כל היום, אלא שתי ידות בלבד.

טו. הגיעו קרוב לירושלים, שלחו לפניהם שלוחין להודיע לאנשי ירושלים. ועטרו את בכוריהם, ופרכסו אותן; ואם היה להם לח ויבש, מראין את הלח מלמעלה. והפחות והסגנים והגזברים, יוצאין לקראתן מירושלים לפי הבאים הם יוצאין: אם באו אנשים הרבה, יוצאין לקראתן רבים; ואם מעט, מעט. וכשיכנסו כלן בשערי ירושלים, יתחילו לקרות "עמדות, היו רגלינו בשעריך, ירושלם" (תהילים קכב, ב).

טז. כל בעלי אמוניות שבירושלים, עומדין לפניהן ושואלין בשלומן, אחינו אנשי מקום פלוני, באתם בשלום; והם מהלכין בתוך ירושלים, והחליל מכה לפניהם עד שהם מגיעין להר הבית.

יז. הגיעו להר הבית, נטל כל אחד ואחד סלו על כתפו

וְאוֹמְרִין "הִלְלוּ-יָהּ : הִלְלוּ-אֵל בְּקֶדְשׁוֹ . . ." (תהילים קנ,א) עַד
"כָּל הַנְּשָׁמָה, תִּהְלֵל יָהּ : הִלְלוּ-יָהּ" (תהילים קנ,ו) ; וְהֵם מְהֻלָּכִין
בְּהַר הַבַּיִת, וְקוֹרְאִין עַד שְׁמַגִּיעִין לְעֶזְרָה. הִגִּיעוּ לְעֶזְרָה, דְּבִרוּ
הַלְוִיִּם בַּשִּׁיר "אֲרוֹמְמֶךָ ה', כִּי דָלִיתָנִי . . ." (תהילים ל,ב).